

De oceaan, warm als een jacuzzi

Fantasia of dramatisch toekomstbeeld?

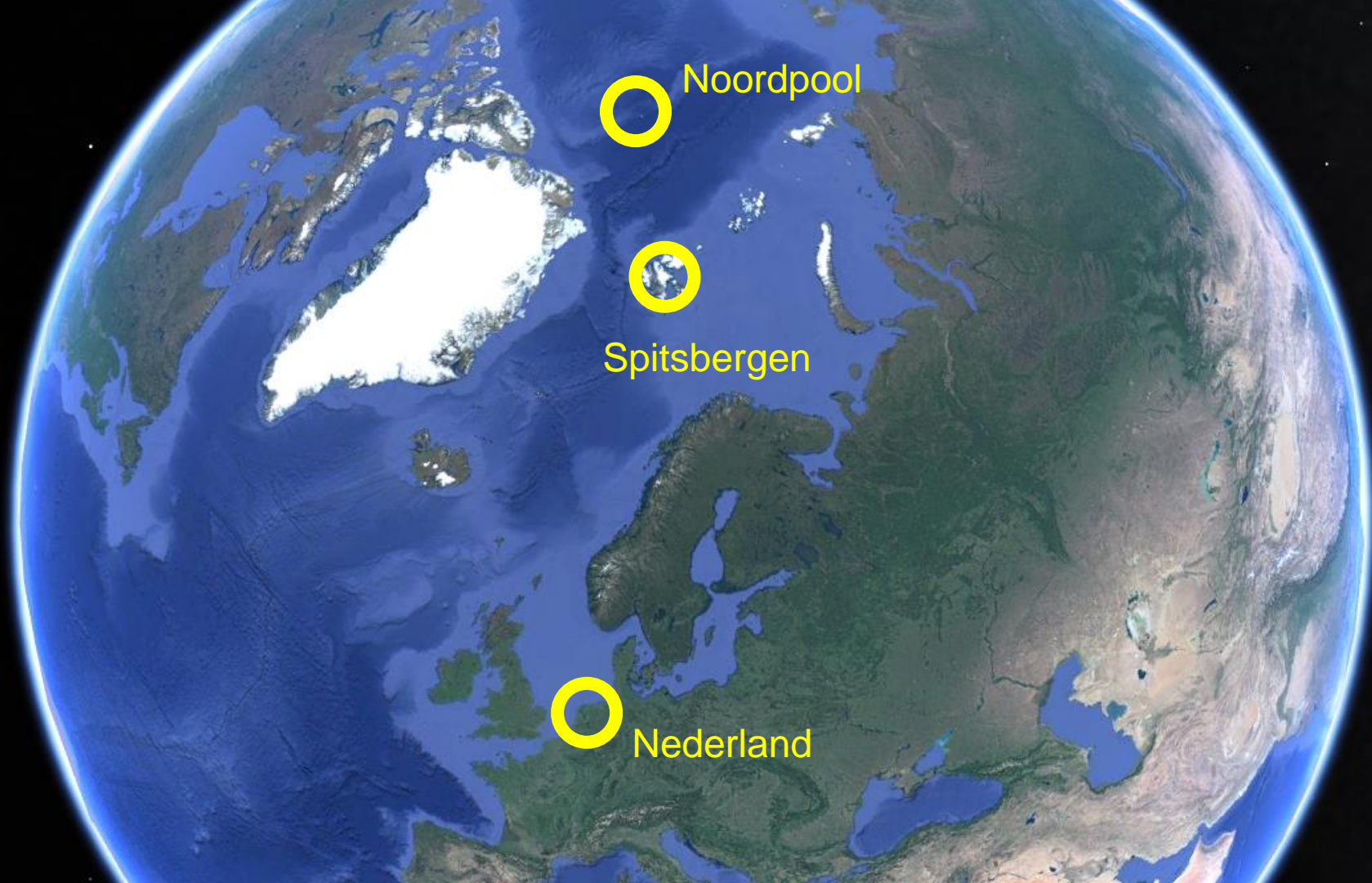
Appy Sluijs
Hoogleraar paleo-oceanografie
Department Aardwetenschappen, Universiteit Utrecht

Met dank aan

- Wetenschapsknooppunt
Universiteit Utrecht
- Utrecht Young Academy
- Hoogleraren op bezoek

Noordpool

Spitsbergen

Nederland

Met dank aan Marc Cornelissen en WWF

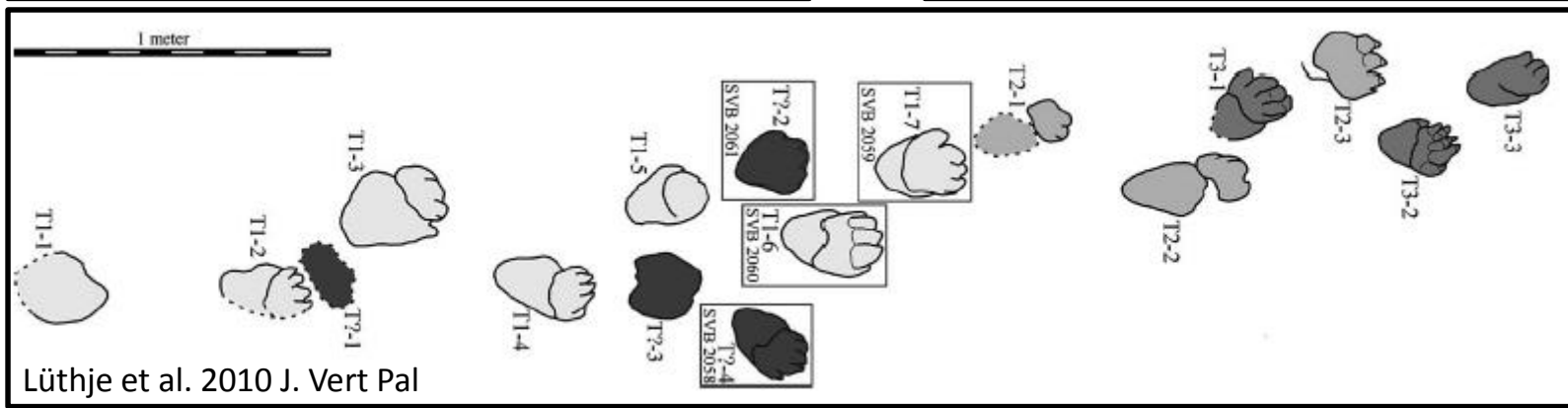

Photo, Marc Cornelissen

Thulitheripus svalbardii voetafdrukken

Hoe warm is het nu?

Als je alles meetelt:

Nacht

Dag

Winter

Lente

Zomer

Herfst

Het hele jaar dus

Gemiddeld

Hoe warm is het nu?

Hoe warm is het nu?

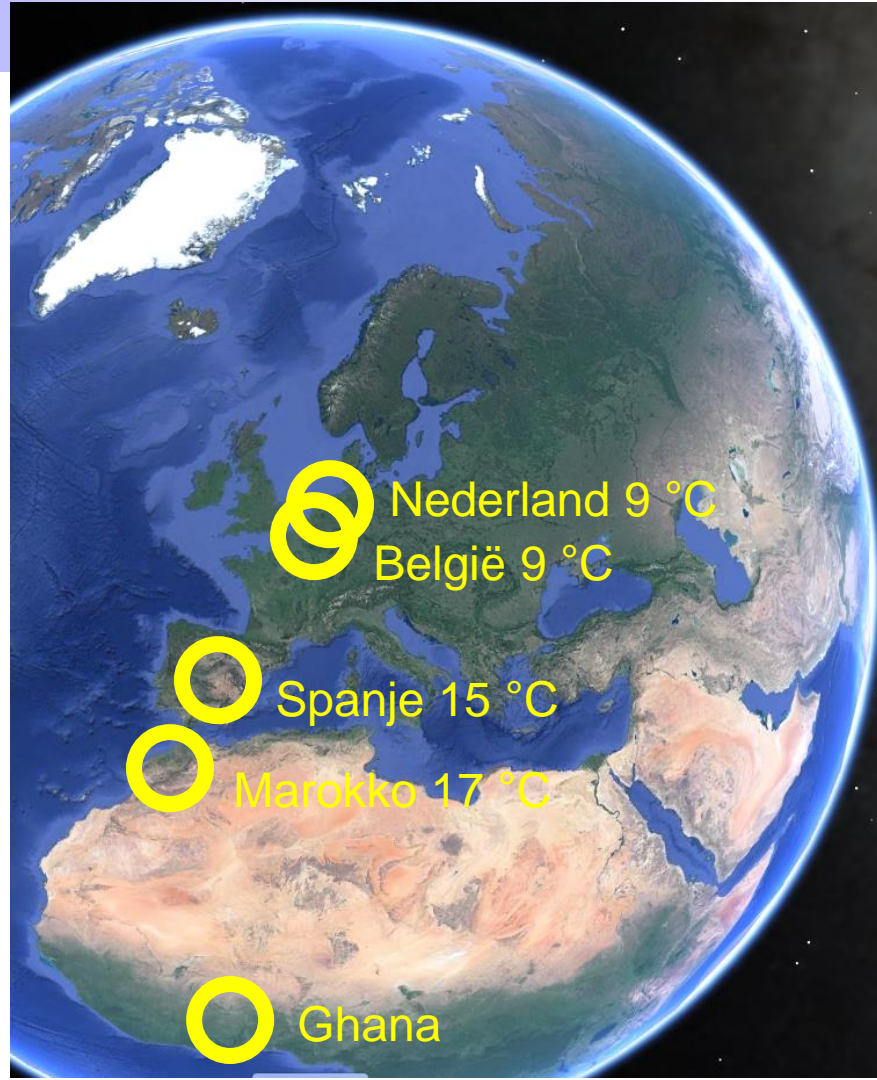

Hoe warm is het nu?

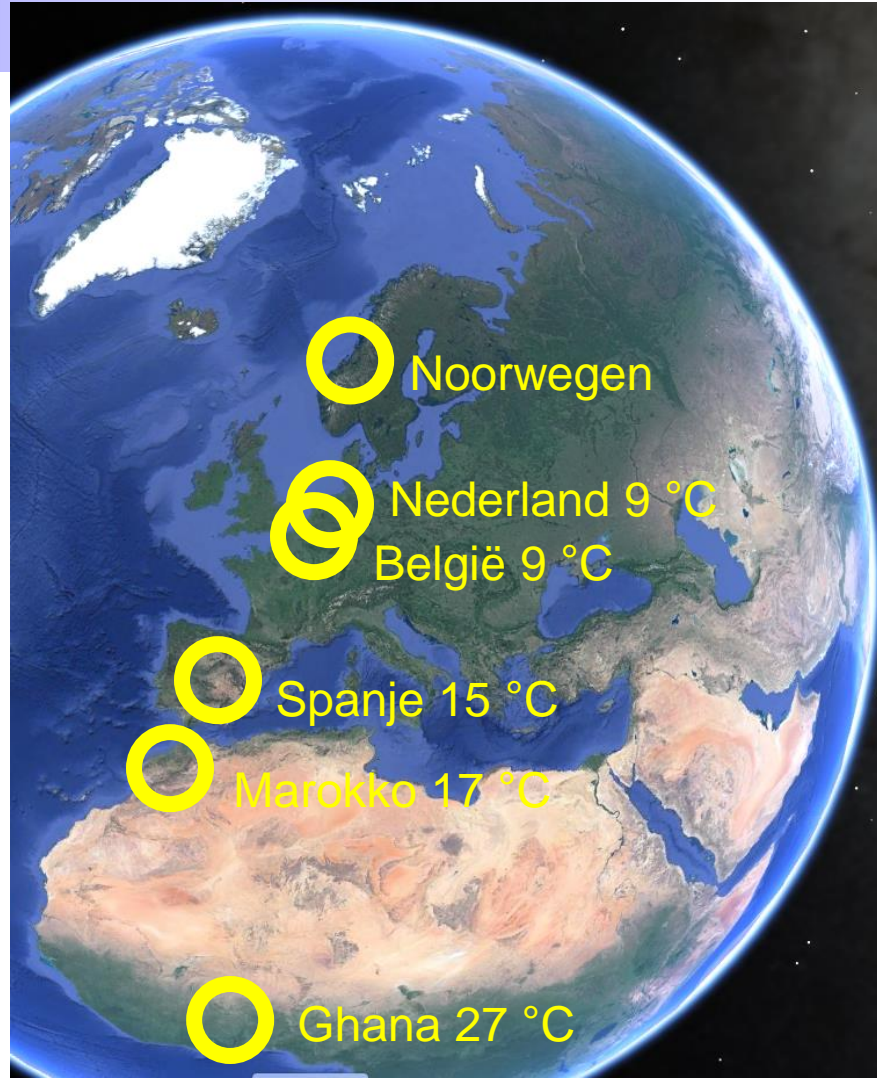

Hoe warm is het nu?

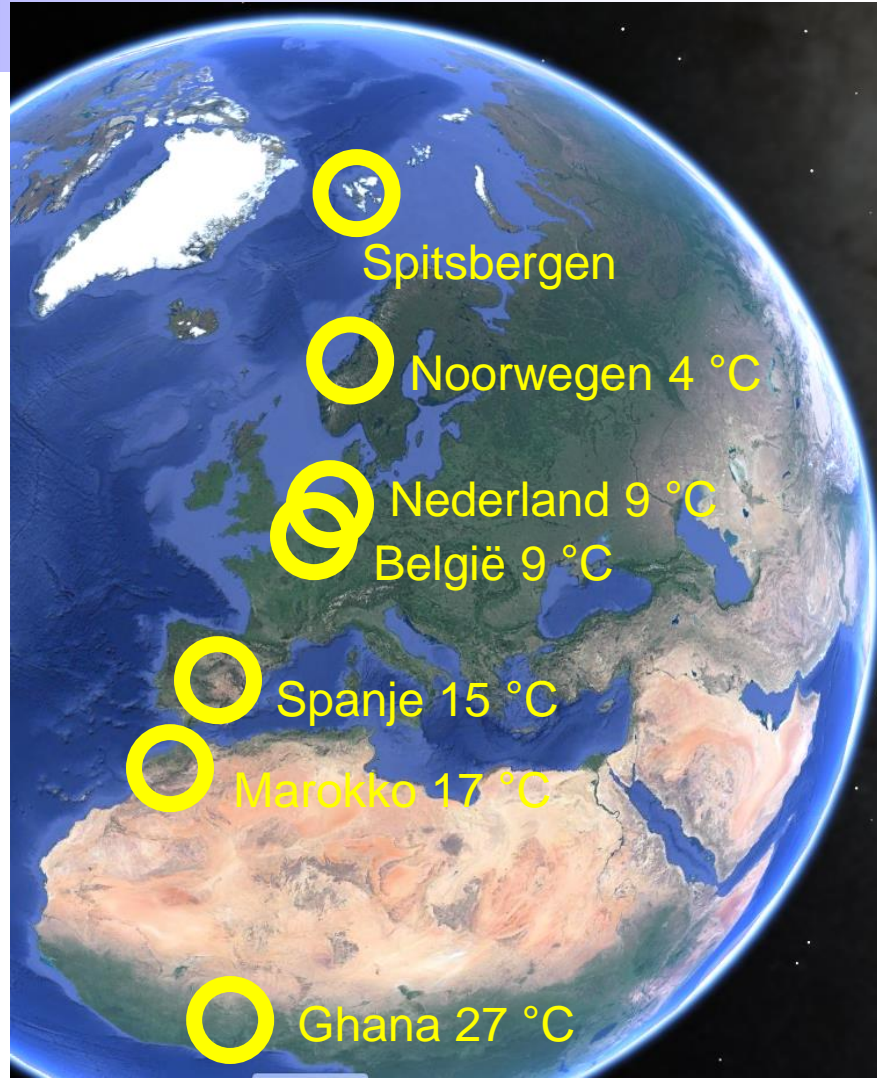

Hoe warm is het nu?

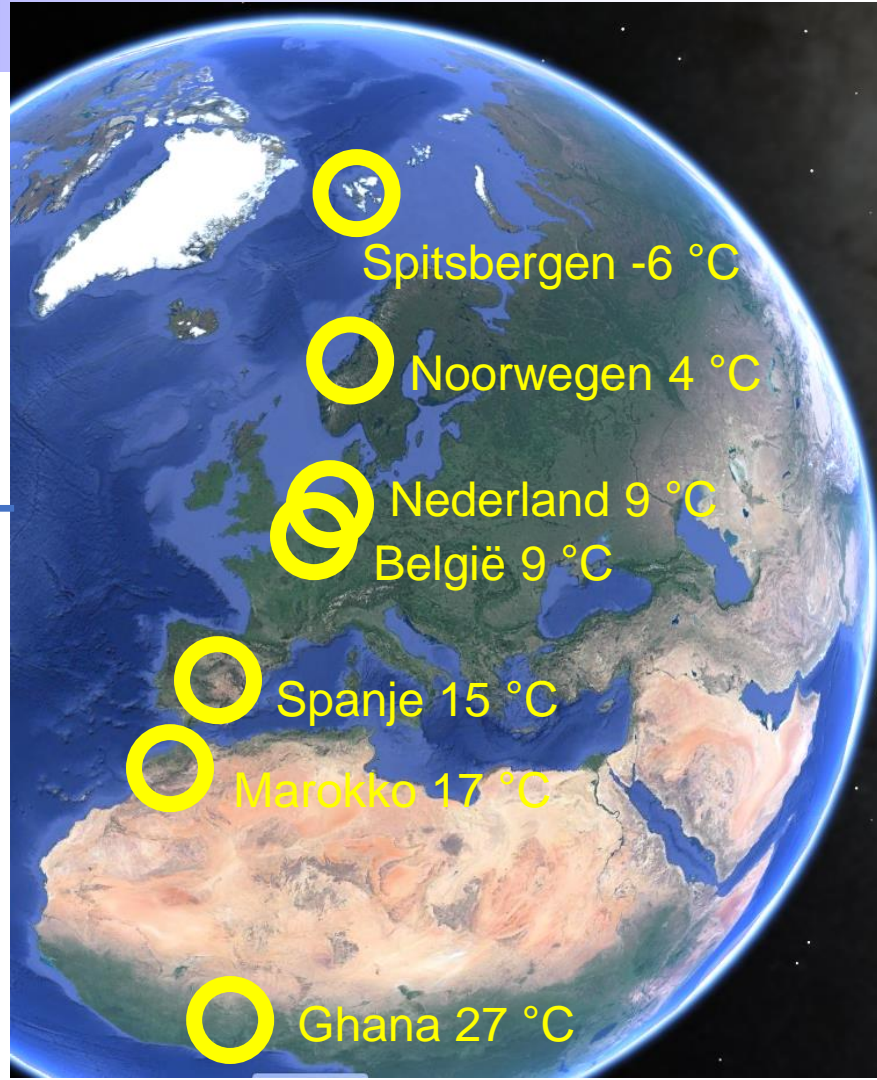
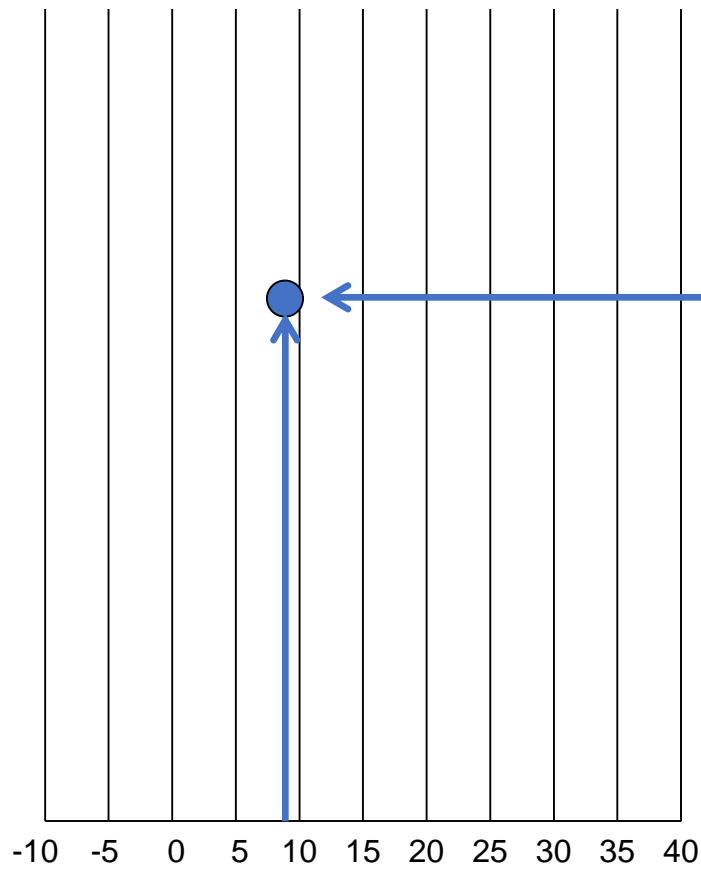

Hoe warm is het nu?

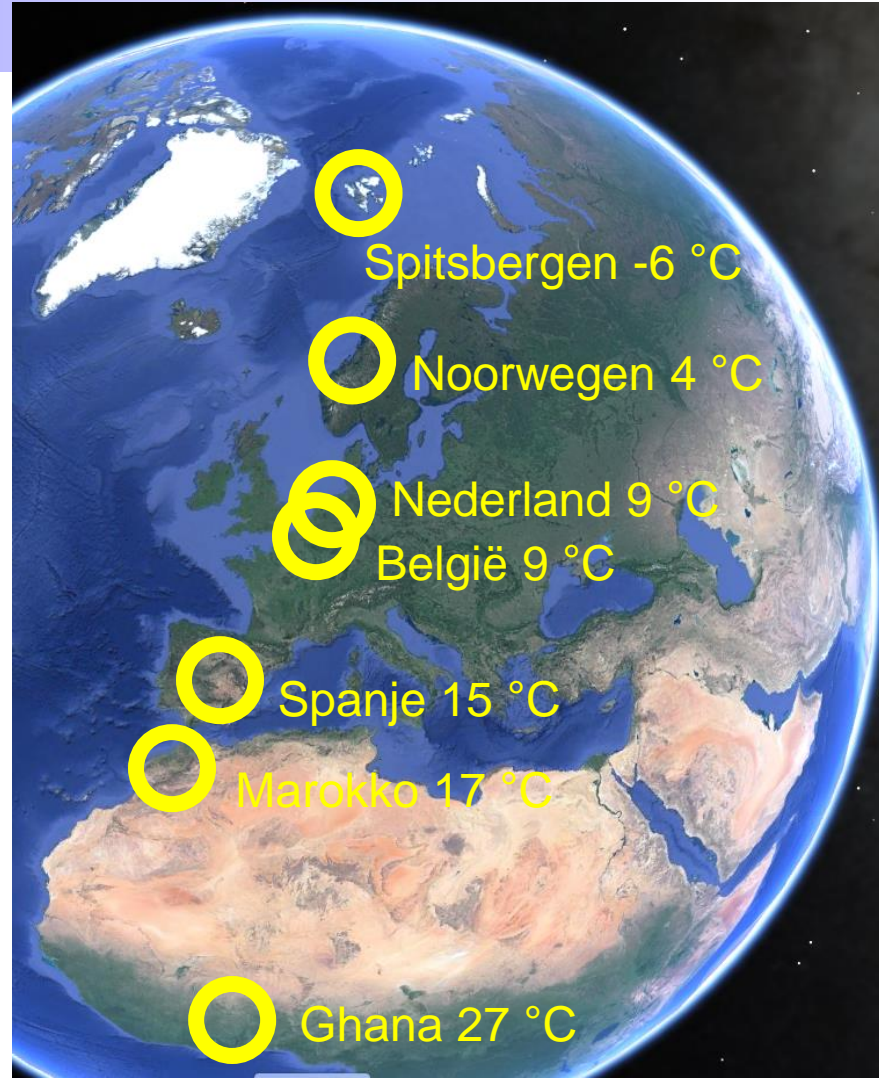
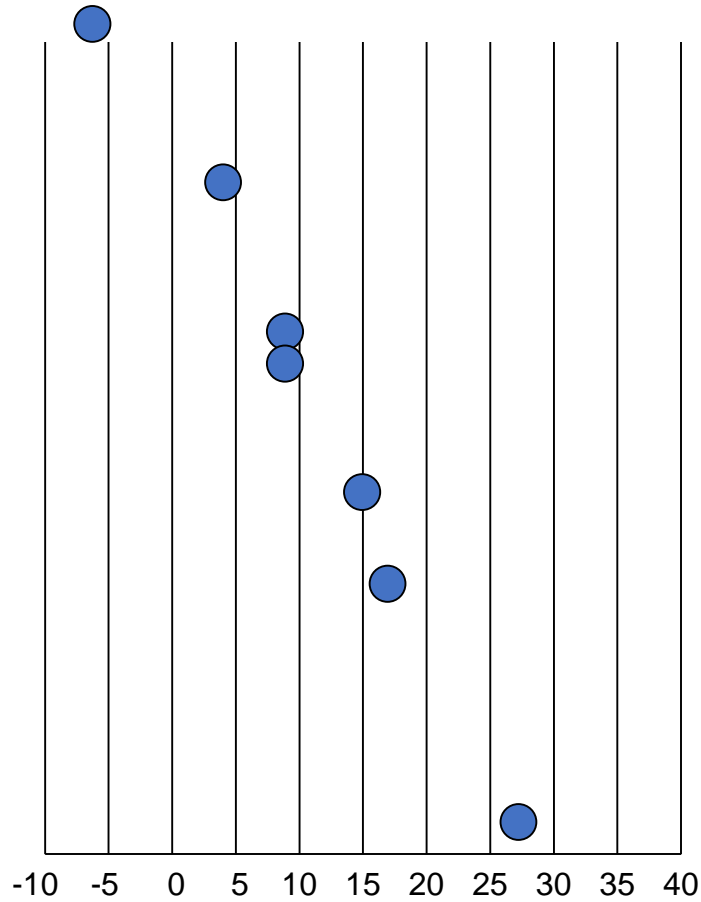

Hoe warm is het nu?

Hoe warm is het nu?

Aardlagen

Afgezet op land

Afgezet in zee

Internationaal Oceaan Boor Programma

Aardlagen

Afgezet op het bord

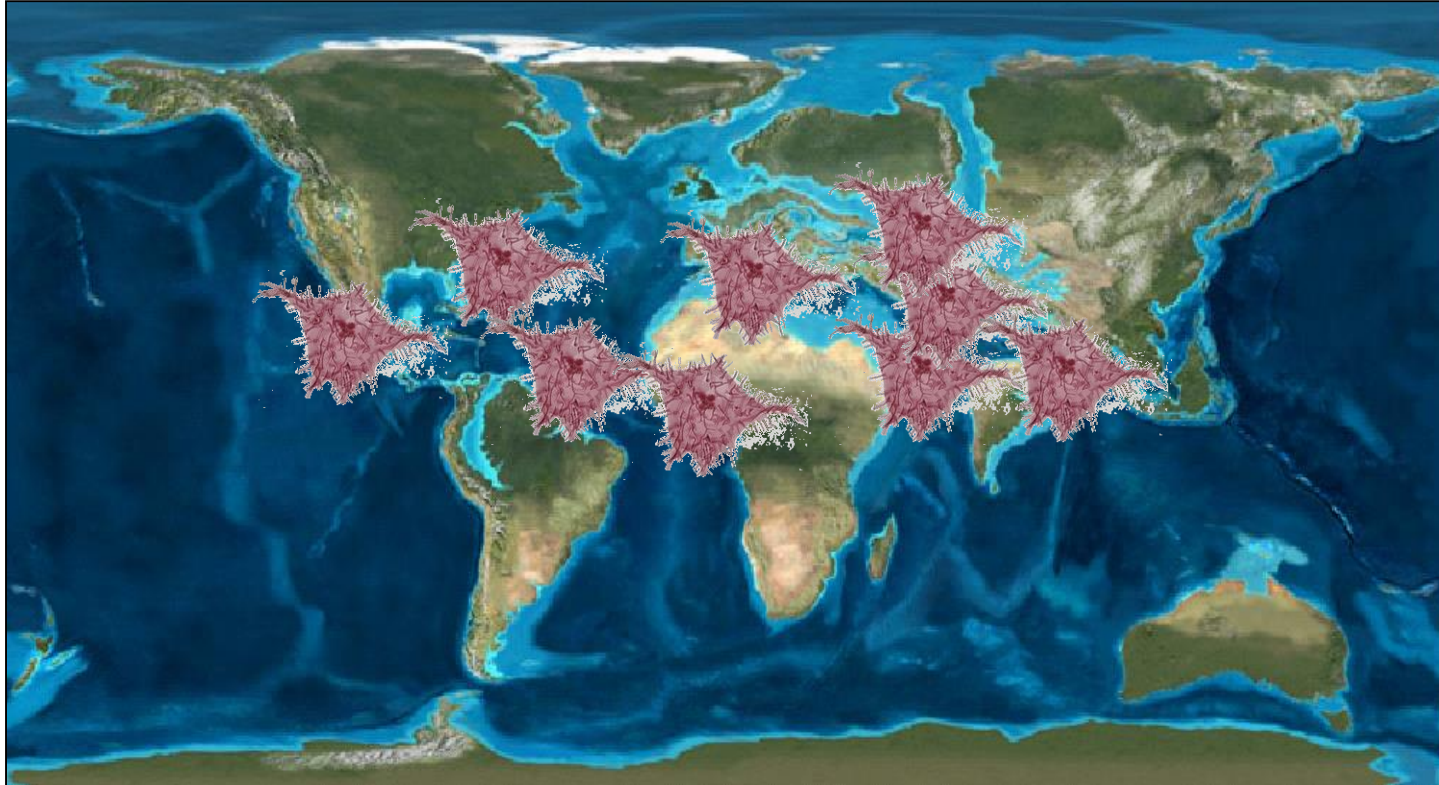

Hitterecord van 56 miljoen jaar geleden

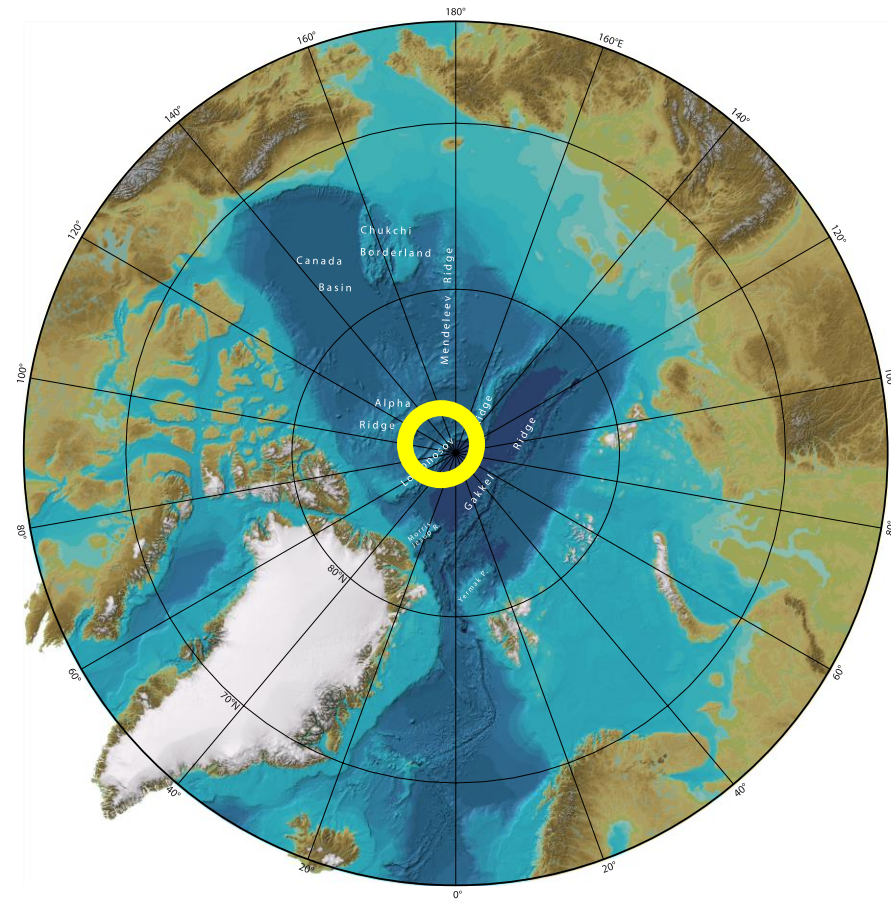

Waar kwam deze eencellige veel voor vlak voor het hittereCORD?

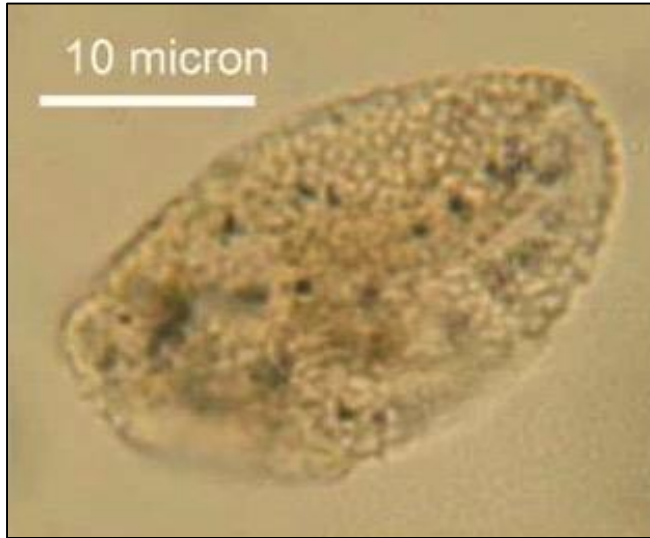
Zeebodemboren in de Noordelijke IJszee

Fossiele Stuifmeelkorrels van Palmen

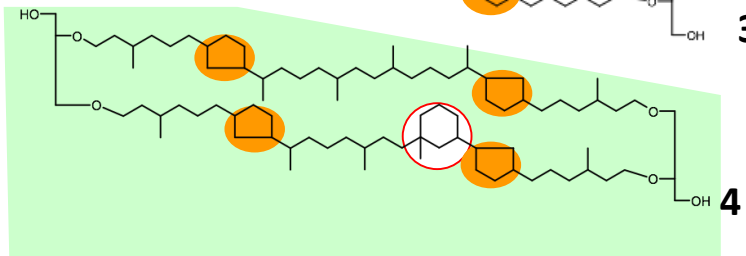
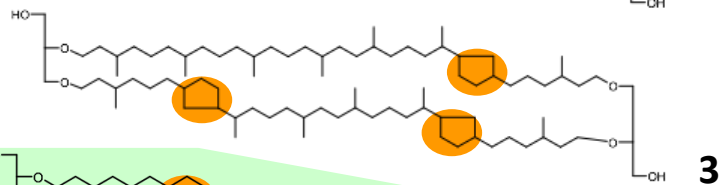
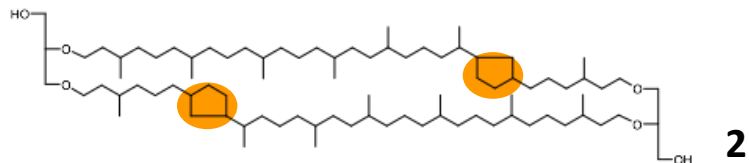
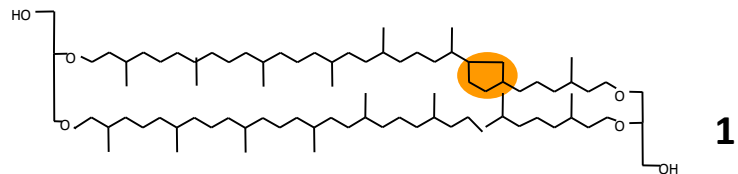
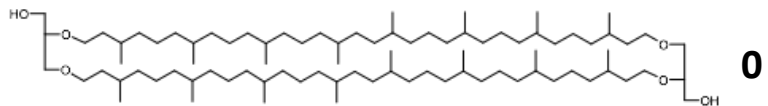
Hoe reconstrueren we zeewatertemperatuur?

marine archaea
($<1 \mu\text{m}$)

bacteria

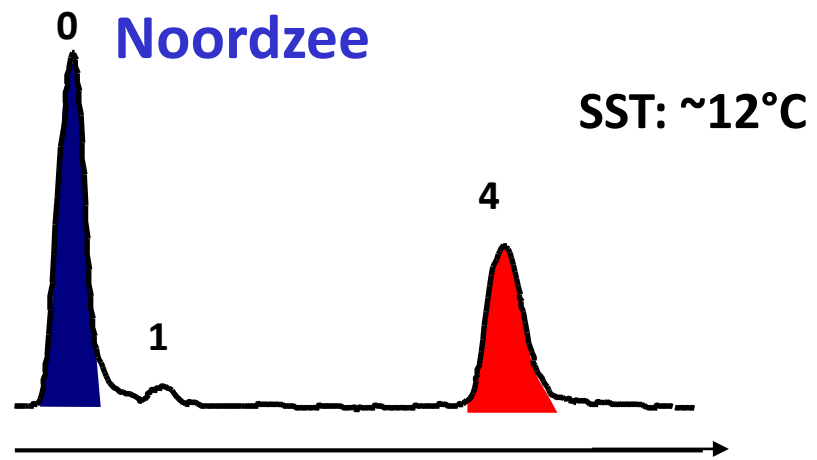
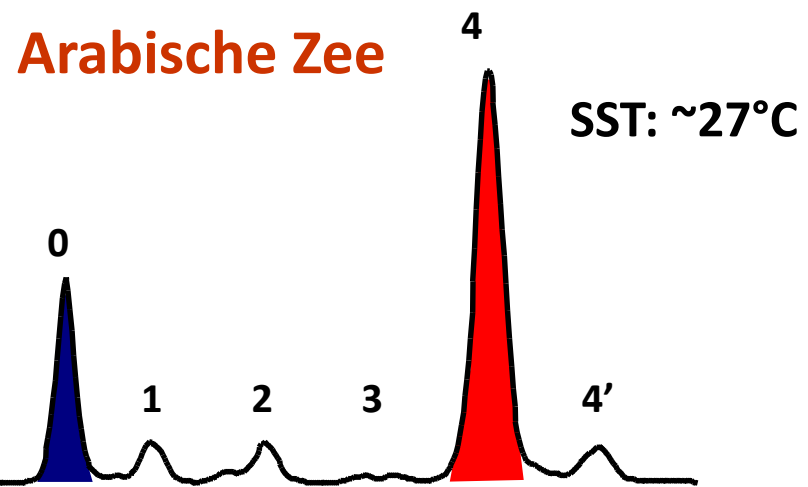
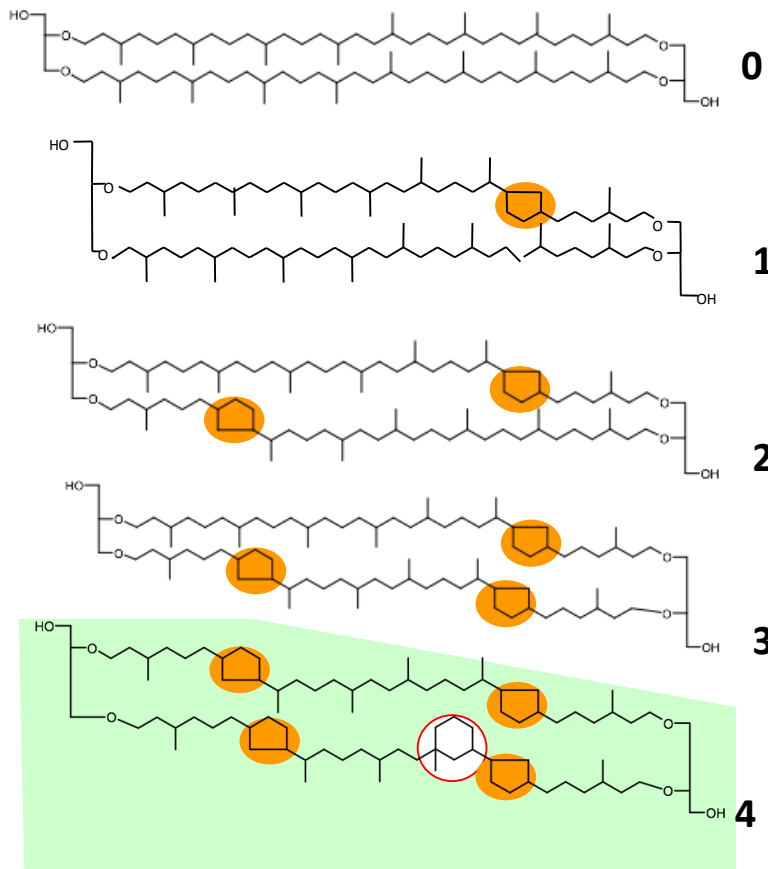

Moleculen

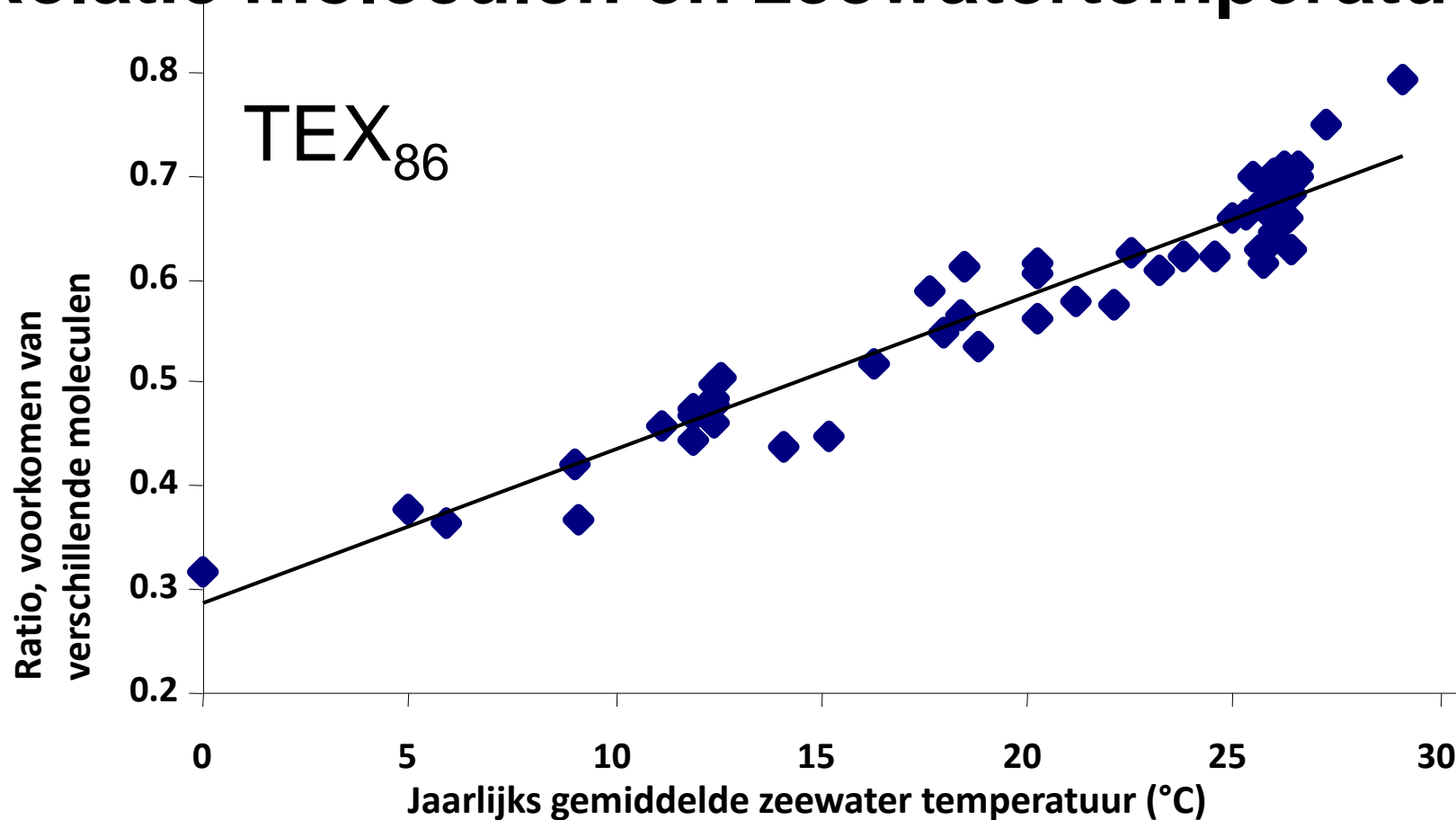

Moleculen

Relatie moleculen en zeewatertemperatuur

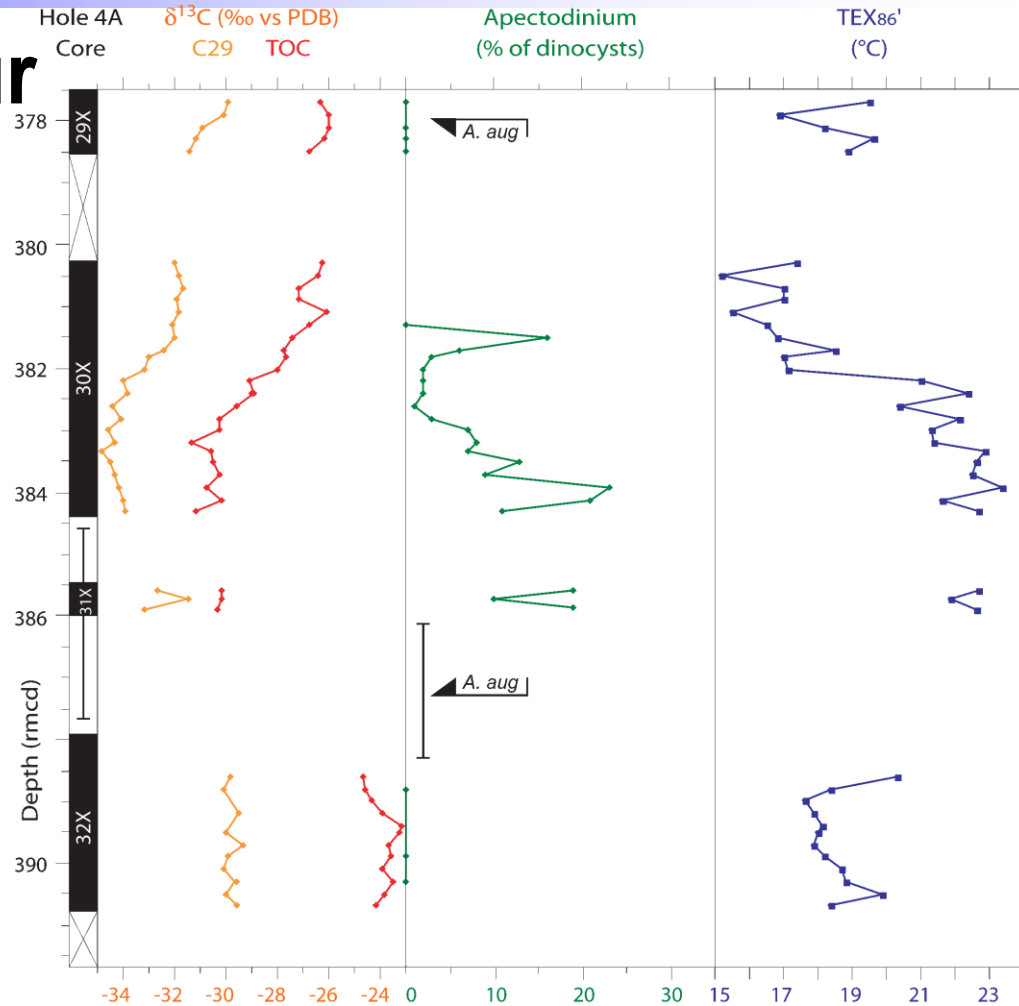
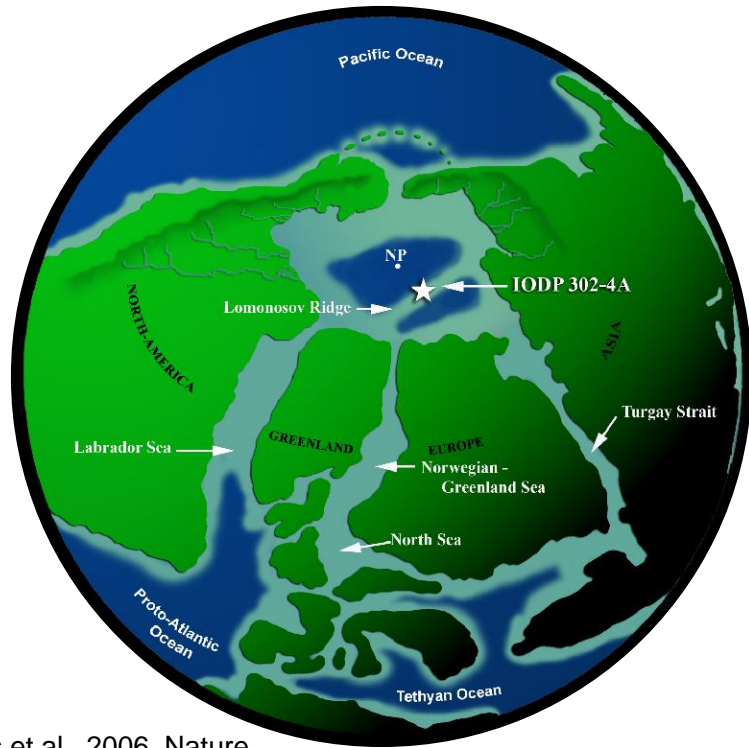
Stefan Schouten

Texel

Zeewatertemperatuur Arctis, hiterecord

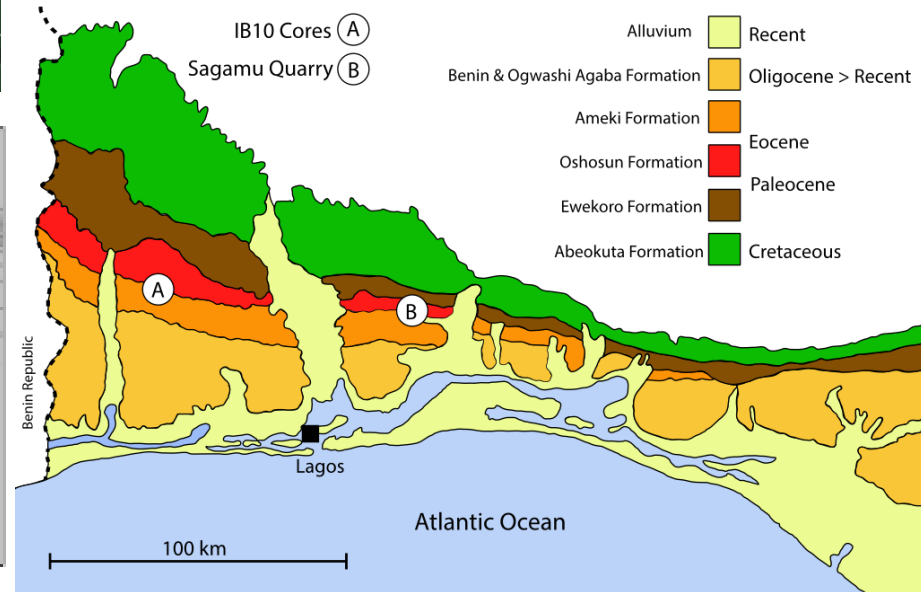
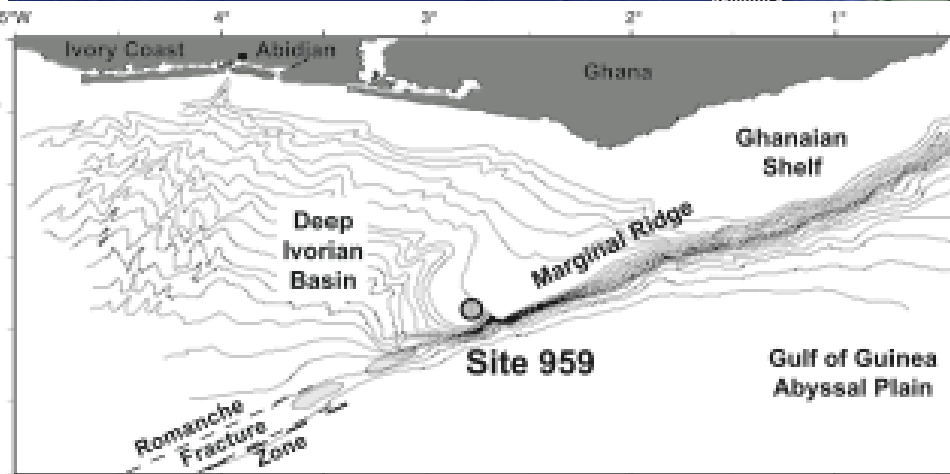

Hoe was het dan in de tropen?

Hitterecord in de Tropen

Nigeria (~1 °S)
Boorkern 959 (~5 °S)

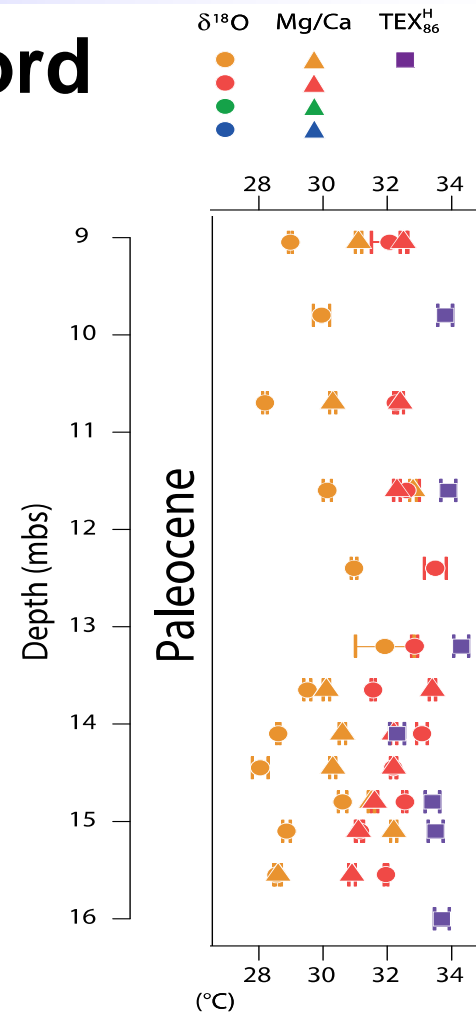
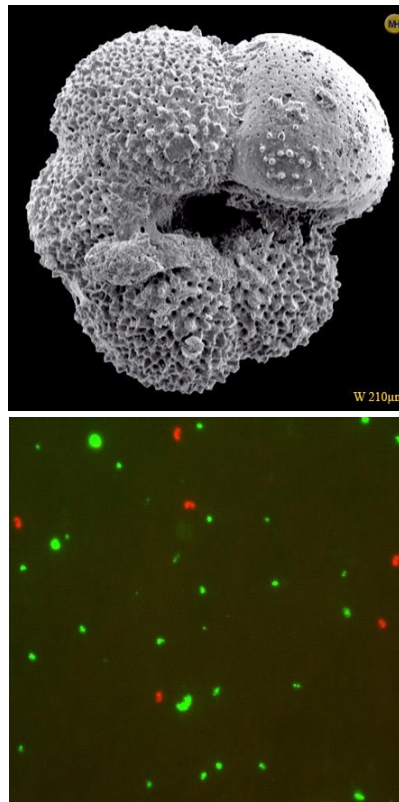

Zeewatertemperatuur vóór histerecord

Chemie
kalkfossieltjes

Fossiele
moleculen: TEX_{86}

→ 30-33 °C

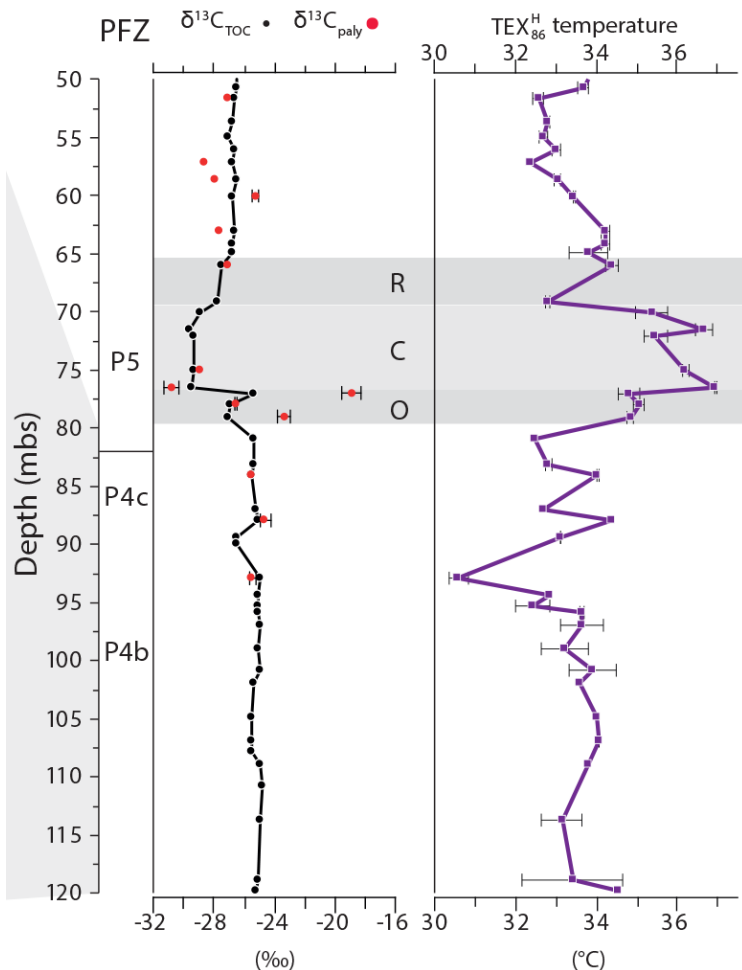

Hitterecord

Kalkfossielen absent!

TEX₈₆ naar >36 °C

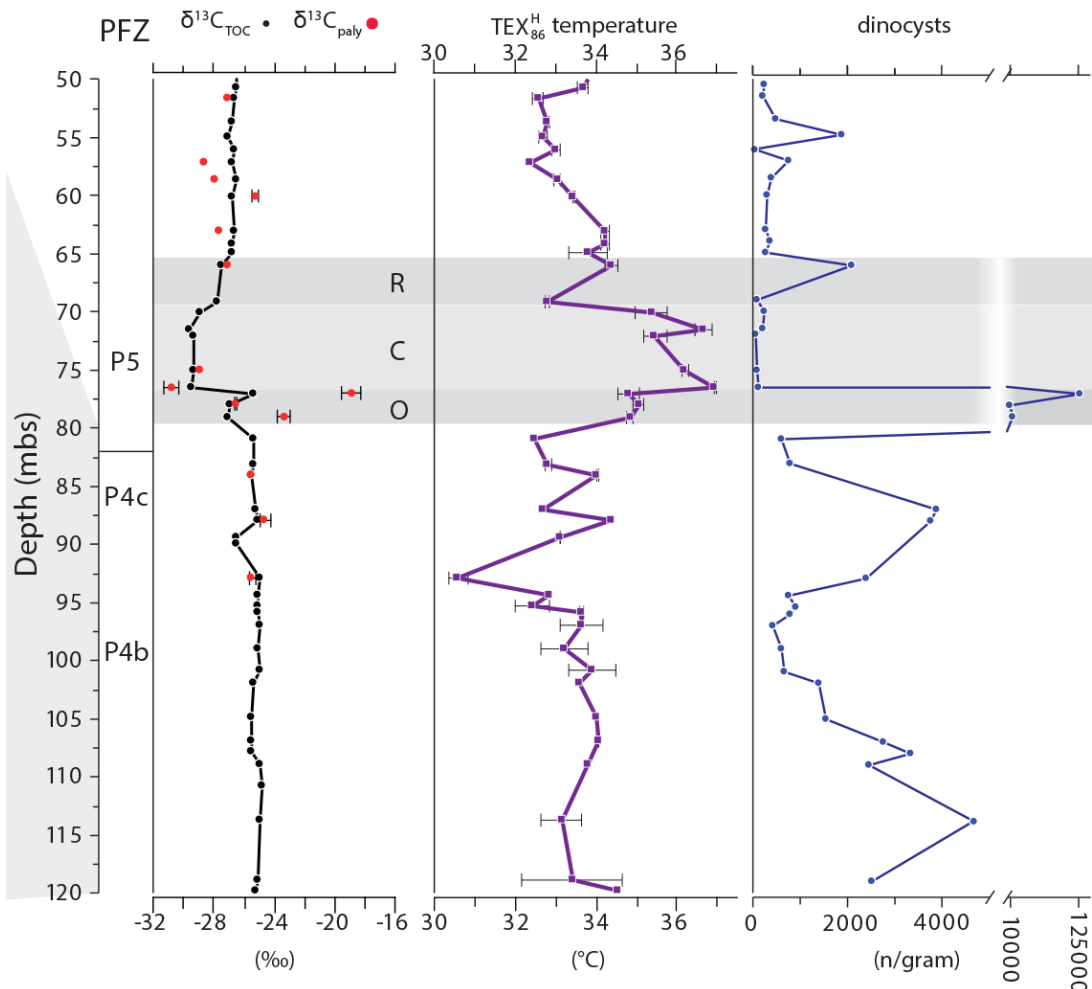

Hitterecord

Kalkfossielen absent!

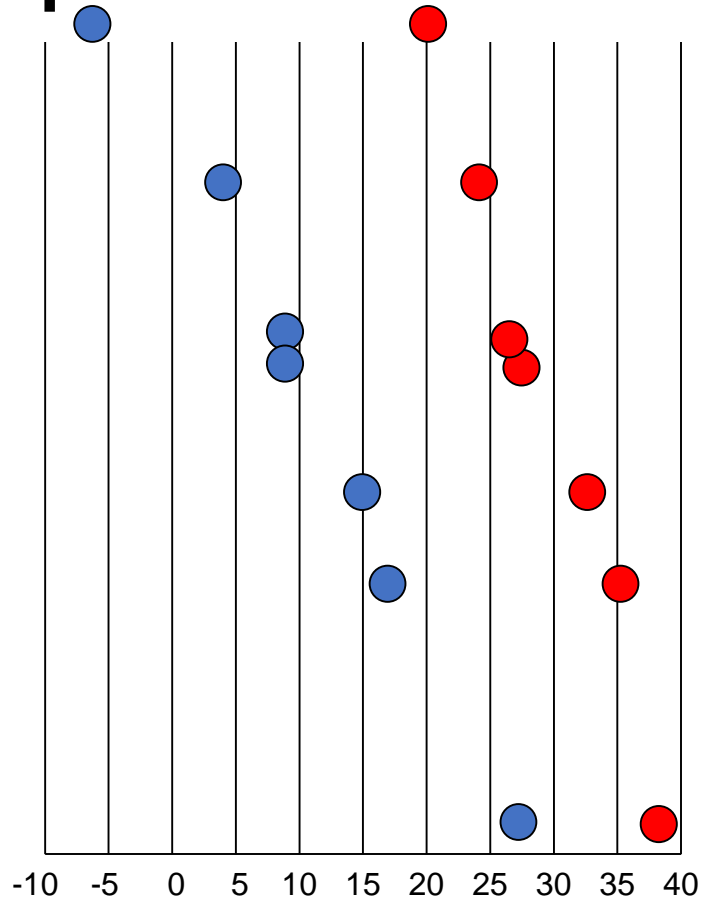
TEX₈₆ naar >36 °C

Ook dinoflagellaten
fossielen absent

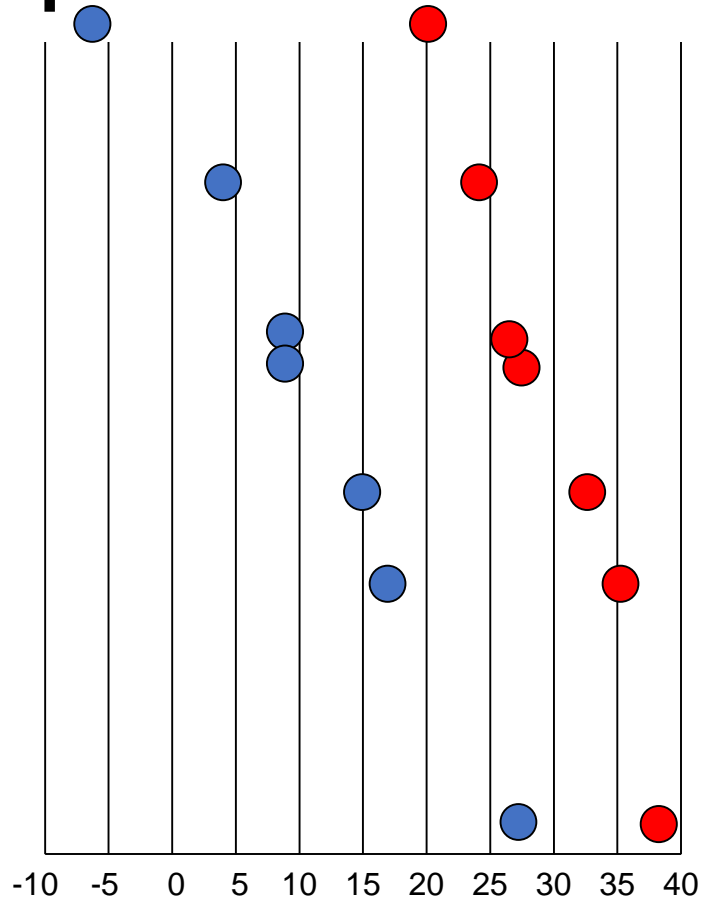

Temperatuur hiterrecord

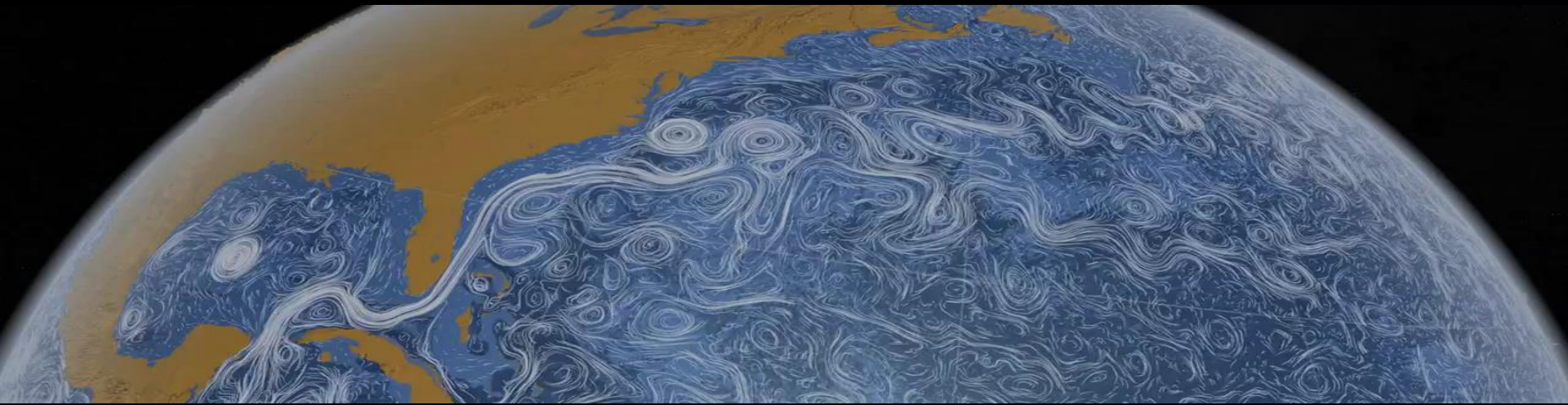
Temperatuur hittestand

- Het kan superwarm worden in de tropen
- Het warmt op de polen veel meer op dan in de tropen

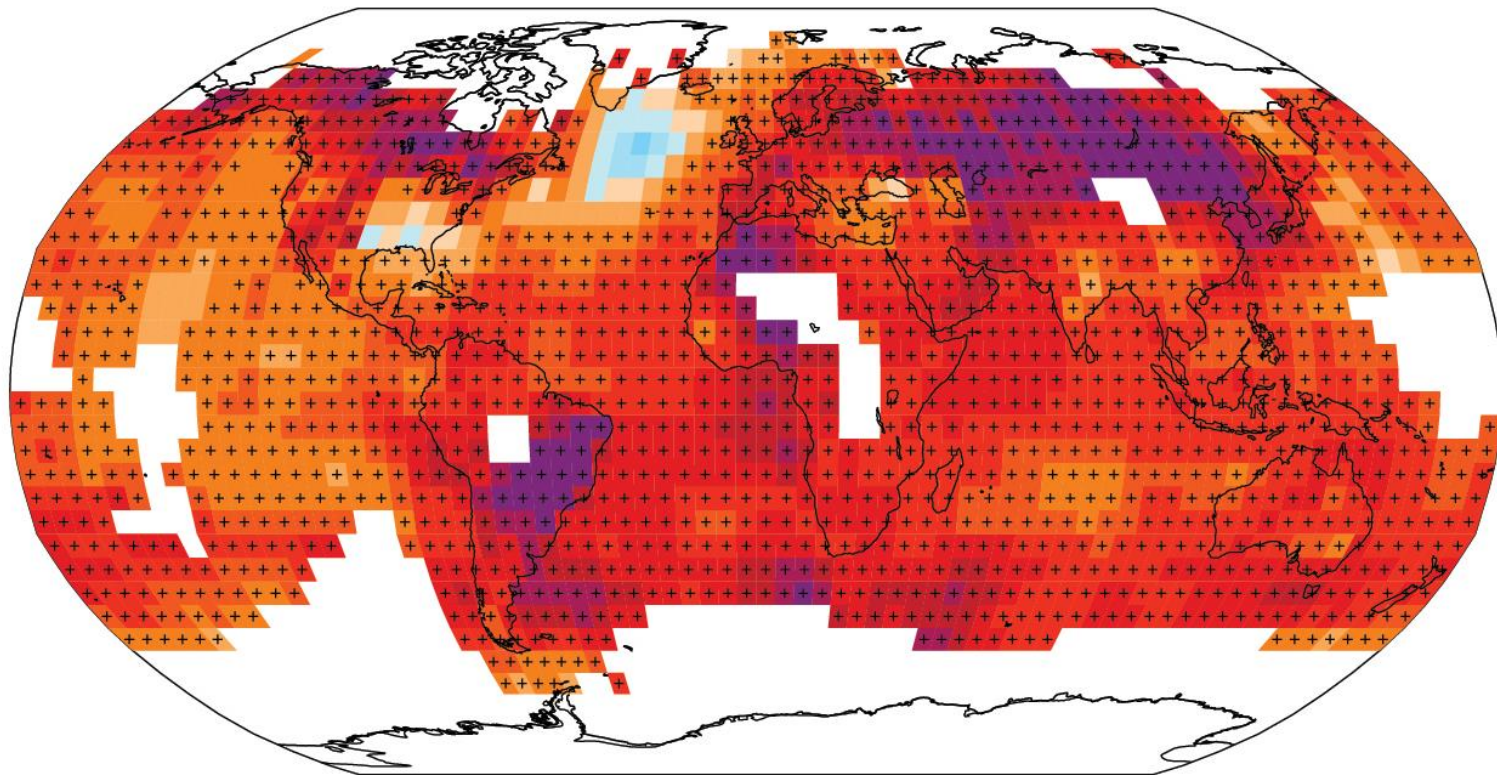
Menselijke invloed op Zeeën en Oceanen

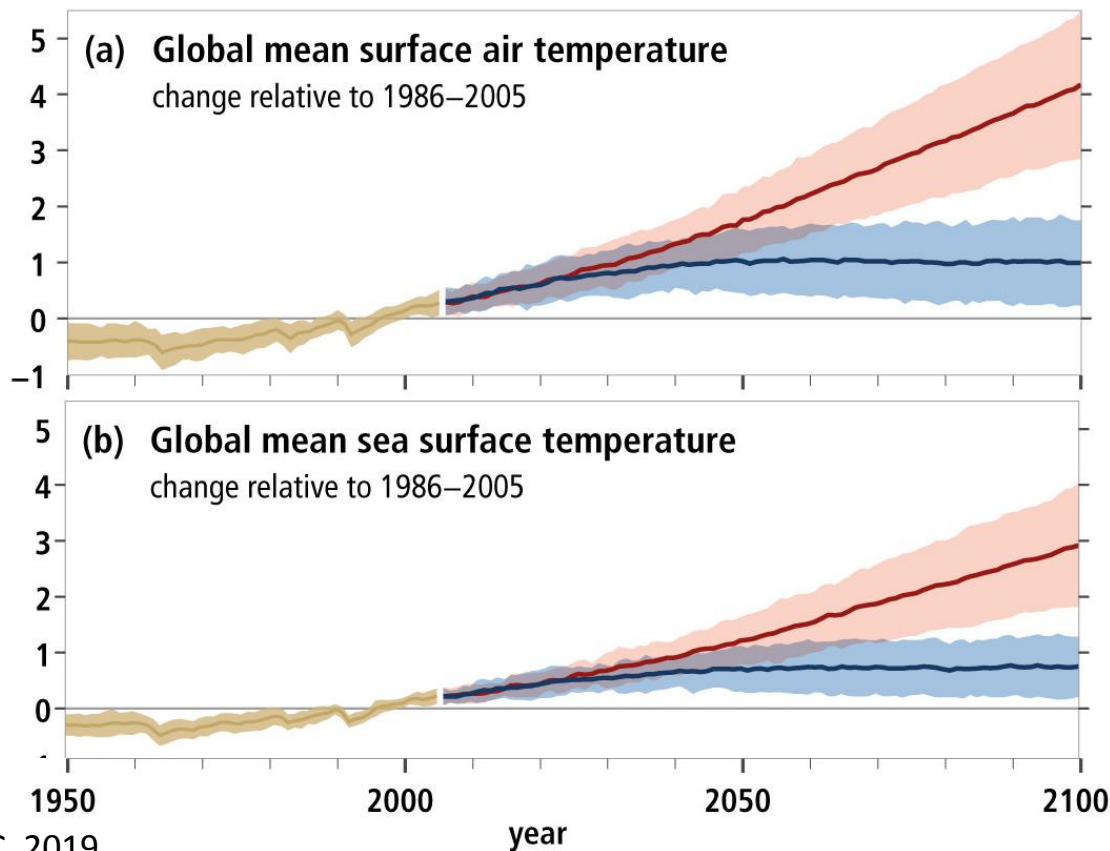

Mondiale temperatuursverandering 1901-2012

Opwarming van atmosfeer en zeeoppervlak

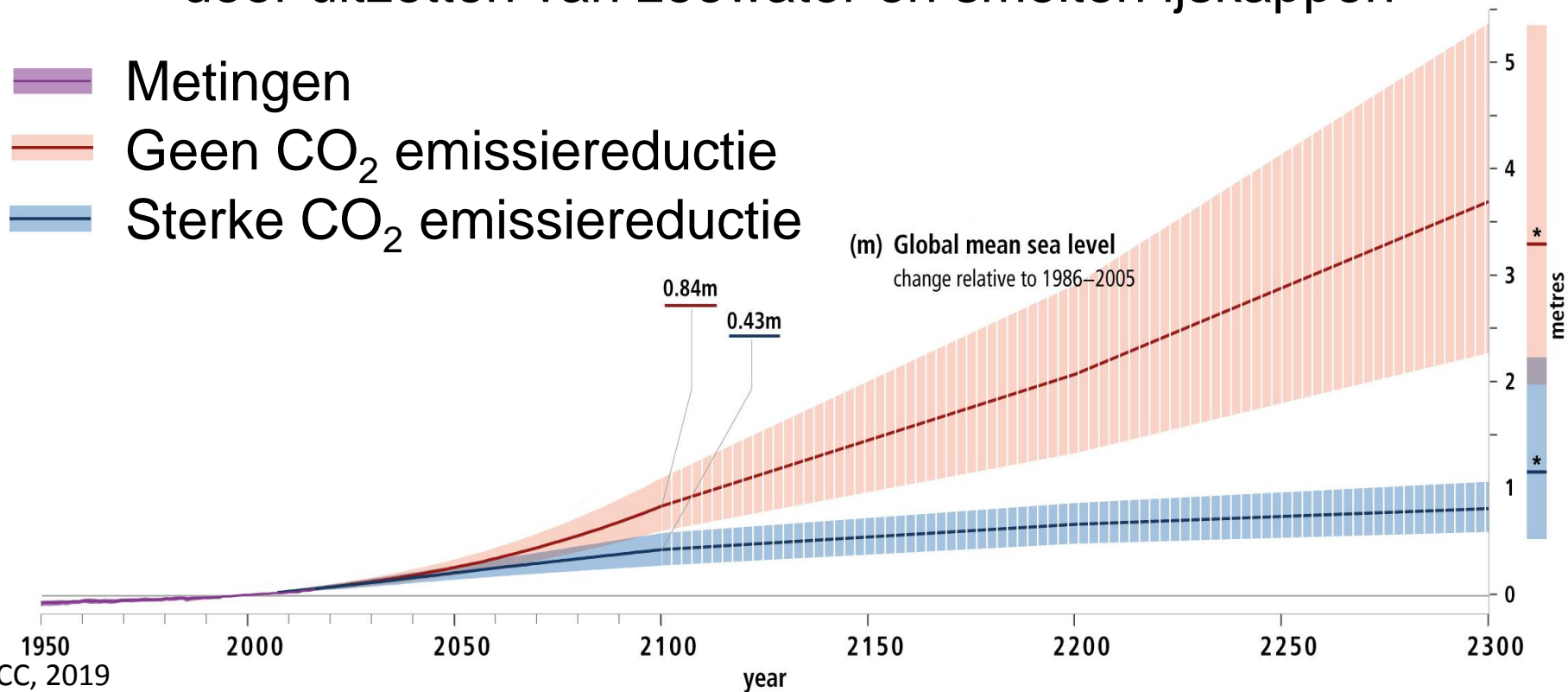
- Geen CO₂ emissiereductie
- Sterke CO₂ emissiereductie

Stijging van mondiaal gemiddeld zeeniveau

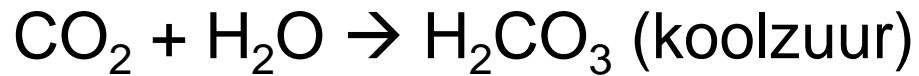
door uitzetten van zeewater en smelten ijskappen

- Metingen
- Geen CO₂ emissiereductie
- Sterke CO₂ emissiereductie

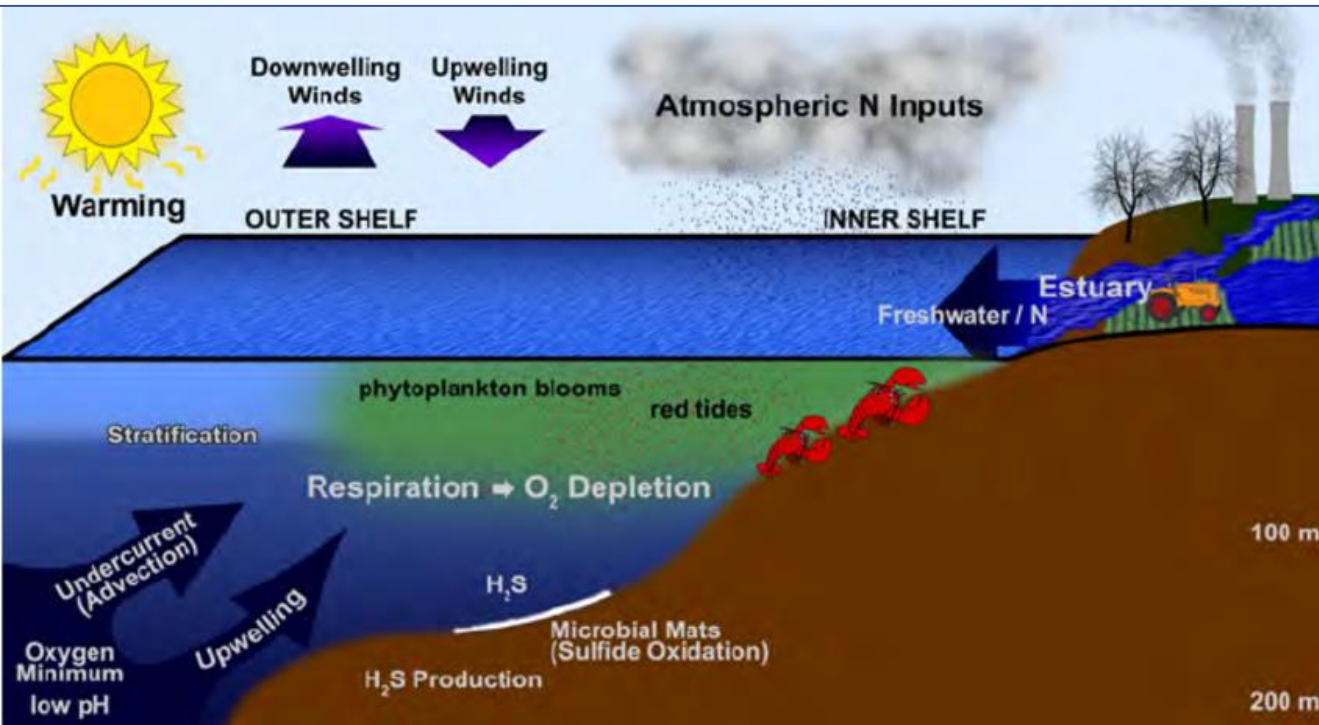

CO₂ en oceaanverzuring

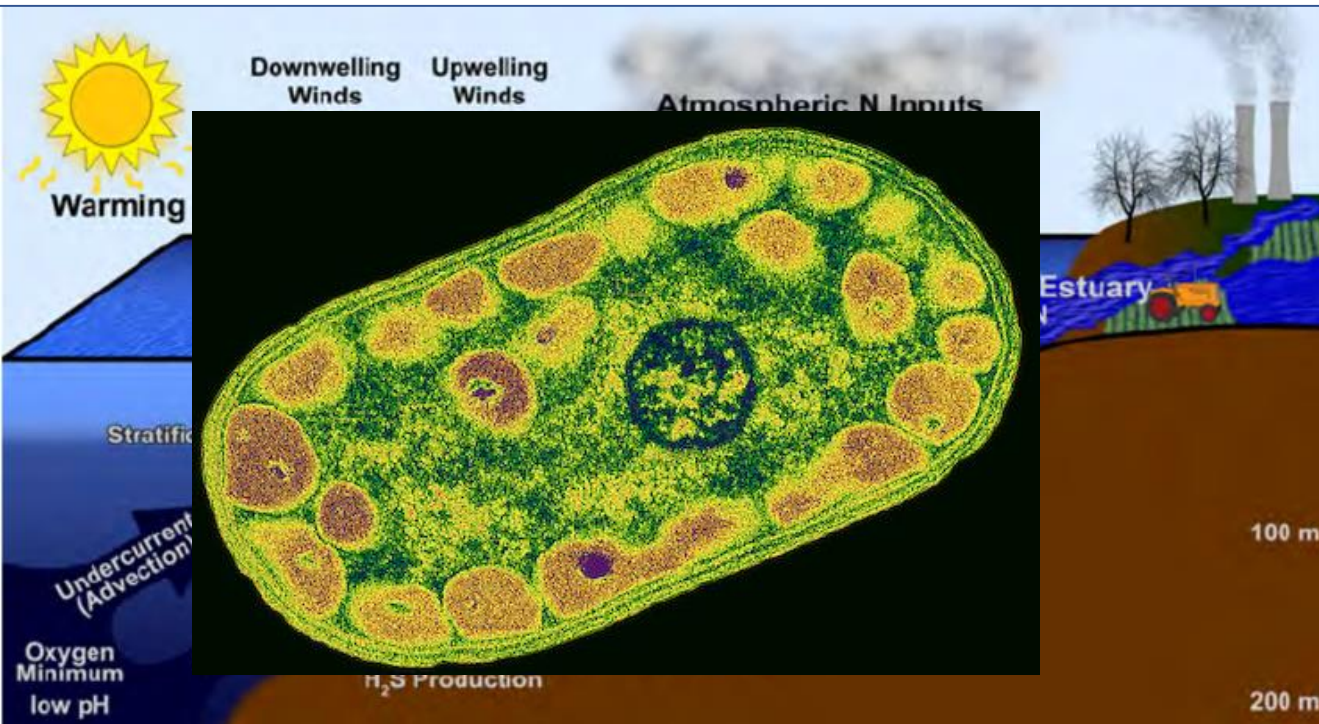
Menselijk handelen en zuurstof in zee

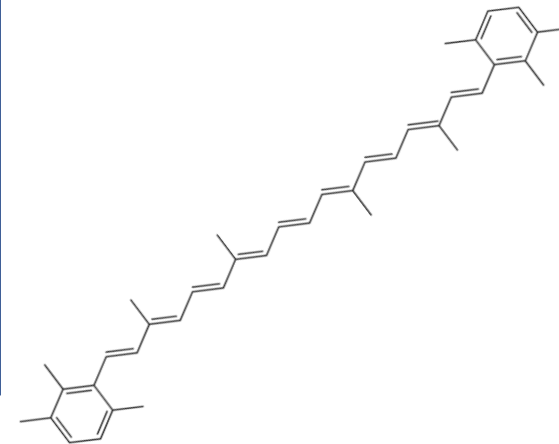
Atmosfeer is bron van O₂ in zee.

Afname O₂ in dieper water door:
Stikstof (landbouw en veeteelt)
Klimaatverandering

Menselijk handelen en zuurstof in zee

Zwavel bacteriën:
Licht en
zuurstofloze
omstandigheden

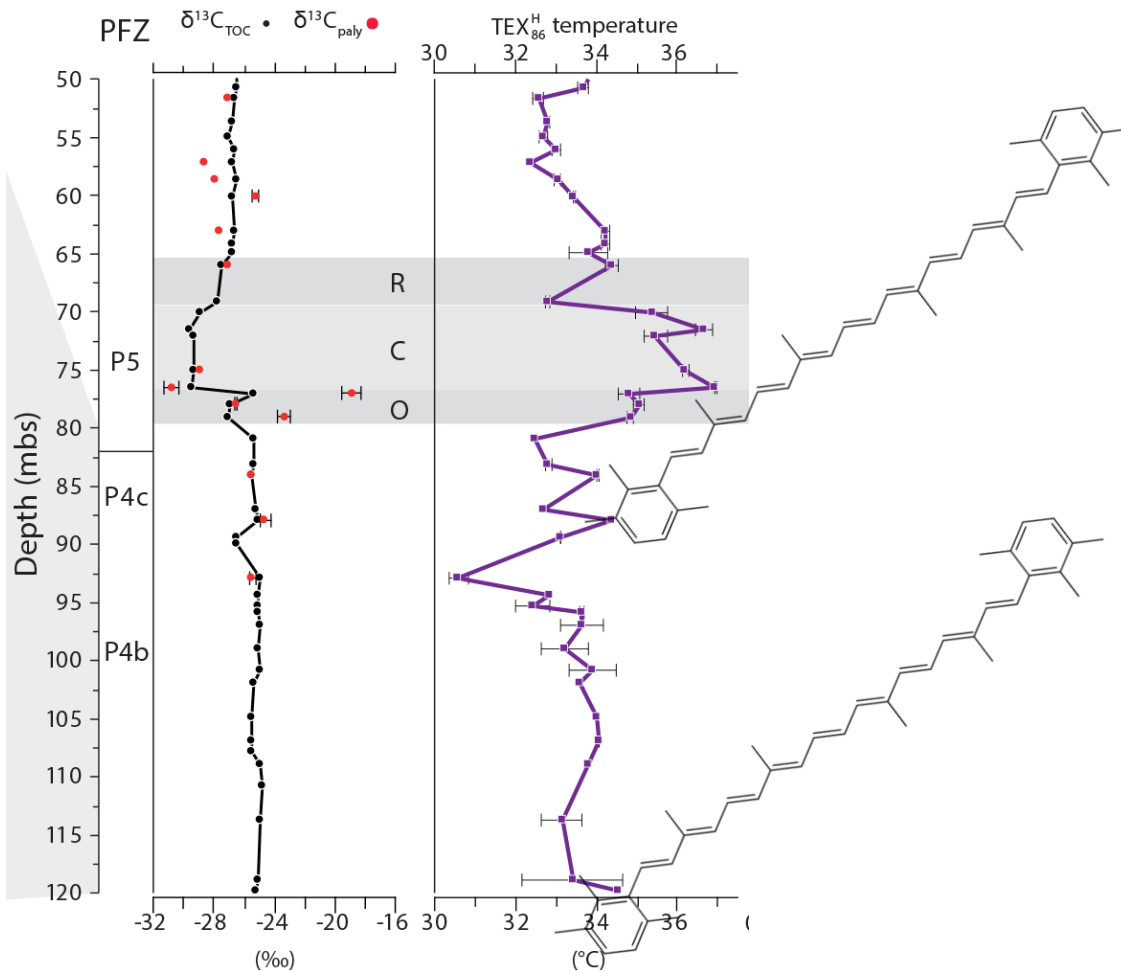

Hitterecord

Opwarming
Zuurstofloosheid

Frieling et al., 2017 Science Advances

Hitterecord

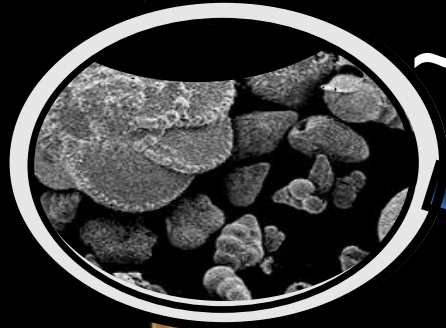

← ~100.000 jaar

Verzuring

56 miljoen jaar geleden

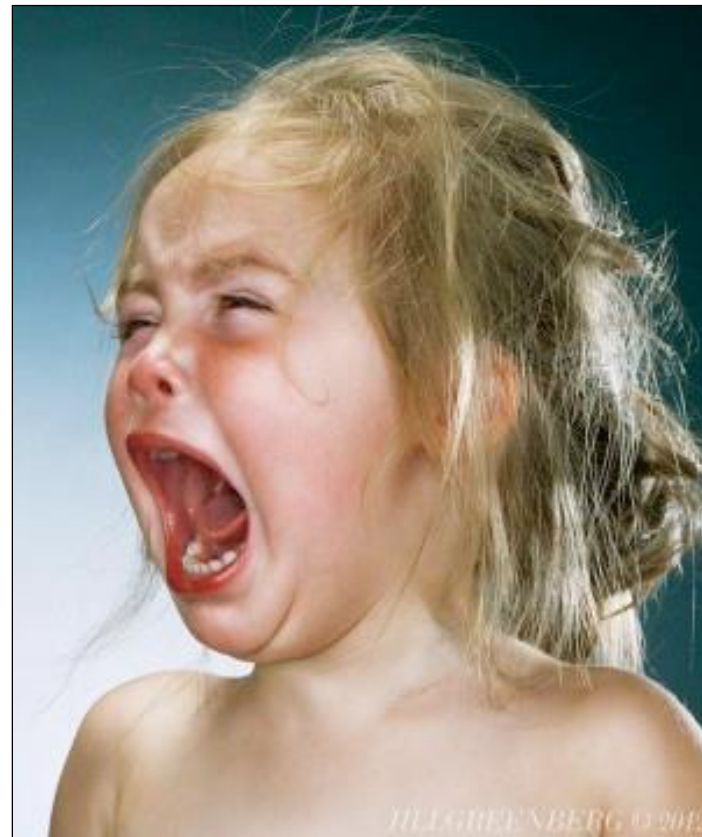
~5000 jaar

Grote uitdaging: Oceaan van de Toekomst?

- **W**arming
- **A**cidification
- **A**noxia

Conclusies

- Klimaat en oceaan van het verleden als model voor toekomst
- Tijdens Hitterecord trad ook opwarming, verzuring en zuurstofloosheid op
- Het verleden als spiegel voor de toekomst